

جهانگردی



زمانیکه جهانگرد بیگانه قدم در خاک لهستان بگذارد قبل از هر چیز يك نکته توجه او را جلب مینماید و آن عبارت از این است که : لهستان با اینکه در خاور اروپا قرار گرفته است معذک زندگی و تمدن آن کاملاً باختر زمینی و هم آهنگ ملل باختری اروپا میباشد . تمدن لاتینی اساس تمدن و عادات و اخلاق ملی لهستانیها قرار گرفته و این ملت با وجود حفظ خصائص و خصائل ملی گذشته خویش تمدن لاتین را پذیرفته و آنرا بتمام شئون زندگانی خود آمیخته است .



لهستان خاوری - و باتلاقیهای یوازی

کشور لهستان برای يك جهانگرد مانند گنجینه است که میتواند با سهولت از تمول سرشار و بی نهایت آن استفاده های شایان ببرد . در این سر زمین دست طبیعت شاهکار خود را بخرج داده و کوههای مرتفع و جلگه های حاصلخیز و جنگلهای سبز و شاداب و دره های پراز گل و ریاحین و رودخانه های پر آب و دریاچه

های متعدد و بخصوص دریای بالتیک بارنگ آسمانی شفاف بر زیبایی آن افزوده موجبات

شادی و لذت هر بیننده را فراهم میسازد. در هر فصلی بخصوص در پائیز نقاش طبیعت نقشی بکار زده است.

جنگلهای لهستان بیش از بیست درصد وسعت آنرا فرا گرفته است جنگلهای ناحیه بیاالودیترا (Bialowieza) از مشهورترین و زیباترین جنگلهای اروپا بشمار میرود. مساحت جنگلهای این ناحیه بالغ بر ۲۵۰۰ کیلومتر مربع و در درون آن حتی بیزون که در سراسر قاره اروپا نادر است یافت می شود.

کرانه های بالتیک متعلق ب لهستان دارای بهترین حمام های دریائی باسازمانی بسیار جدید میباشد که هر ساله هزاران جهانگرد را بسوی خود جلب مینماید شهرهای لهستان با حفظ آثار باستانی و تاریخی بخود رنگ تمدن جدید را گرفته مرکز اردحام از هر طبقه مردم می باشد. در حالیکه دهات و قریبات هر یک با داشتن رنگ محلی لباسهای متنوع و عادات مختلفه مخصوص بخود از بهترین تابلوهای نقاشان معروف جلوه گر میباشند.

جهانگردی که استان پولشه (Polesie) را در لهستان خاوری دیدن نماید پرده ای از شهرملوس و زیبای ونیز در خاطر هاش نقش می بندد. کانالهای بزرگ و کوچک متعدد و جویبارهای بیشمار مانند صفحه شطرنج شهرها را بتقسیمات کوچک و بزرگ تقسیم کرده تنها راه رفت و آمد را تشکیل میدهند.

بسیاری از شهرهای لهستان با داشتن بناهای باشکوه و مجلل **بناها و موزهها** تاریخی که هر یک با سبکی که حاکی از ذوق و سلیقه ظریف و دقیقی است و نیز هزاران آثار تاریخی و تازگی های دیگر برای جهانگردان بیگانه خود موزه ای قابل ملاحظه بشمار میروند.

اولین شهری که جلب انظار را مینماید شهر کراکوف می باشد این شهر که بهمان اهمیت اصفهان ایرانست در کنار رود ویسلا ساخته شده پایتخت قدیمی پادشاهان لهستان می باشد کراکوف هنوز هم با وجود دیوارهای عظیم و برجها و باروهای مستحکم

اطرافش و نیز کوچه‌های پیچ‌پیچ و تنگ و کلیساهای متعدد و قدیمیش شکوه و جلال سابق خود را حفظ کرده است. گنبد‌های زرفام بناها و معابد این شهر از فرسنگها فاصله چشم بینندگان را خیره می‌سازد.

جهانگردی که مایل است بگذشته باستانی و ادوار پرافتخار لهستان آگاه شود برای وی کافی است که شهر کراکوف را دیدن نماید. شهر خود موزه‌ای است که هر يك از قطعات سنگهای بناهایش صفحه ایست از تاریخ این کشور پرافتخار که مانند سدهای آهنین حافظ و نگاهبان اروپا در ادوار گذشته بوده است.

کاخ پر عظمت پادشاهی و اول که در روی بلندی در کنار رودخانه ویستول ساخته شده است آرامگاه جاودانی پادشاهان لهستان است از نظر ثروت و یادگارهای صنعتی و تاریخی در کشور لهستان نظیر ندارد. سنگ آرامگاه پادشاهان کار استادان و حجّاران ماهر و زبردست از جمله ویت استفوش می‌باشد. مهمترین و قابل توجه ترین رواق کلیسای بزرگ کراکوف رواق زیگموند است که به توسط برتچی (Berecci) در نیمه اول قرن شانزدهم ساخته شده که یکی از شاهکارهای دوره رنسانس در اروپا بشمار می‌آید ناقوس این کلیسا که بنام «زیگموند» موسوم است از بزرگترین ناقوس کلیساهای لهستان است، قطر دهانه آن ۲/۸۸ متر و از ذوب توپهایی که در جنگ از دشمن غنیمت گرفته شده ساخته است. یکی دیگر از آثار دیدنی کلیسای واول دخمه افسانه‌ای از دهائی است که بدست اولین پادشاه لهستان موجود و بانی شهر کراکوف گشته شده میباشد.

از میان بناها و آثار کراکوف باید موزه چارتوریسکی (Czartoryski) را بشمار آورد که در این موزه تابلوهائی از استادان معروف جهان مانند رفائل و لئاردو وینچی و سایرین موجود و مضبوط میباشد.

در کلیسای نوتردام (Notre Dame) زیباترین اثر گوتیک لهستان تا زمان حمله آلمانها مشاهده میشود در این کلیسا رواقی بود که در اطراف آن مجسمه‌های حضرت

مریم و حواریون او از سنک بتوسط ماهر ترین حجاران لهستانی ویت استفوس در قرن یازدهم ساخته شده بود . آلمانها در زمان هجوم و تسلط خود بکشور لهستان در میان غنائمی که بردند بعنوان اینکه صنعتگر نامبرده آلمانی بوده است همین رواق بود .

دانشگاه قدیمی کراکوف و کتابخانه‌ای که دارای ۵۰۰ هزار مجلد کتاب است خود بزرگترین شاهدی است که جهان علم و ادب این کشور باستانی دارای سوابق تاریخی می‌باشد .

ورشو
پایتخت بزرگ لهستان شهری است بسیار زیبا و با طرزی بسیار جدید و باشکوه که در کناره رودخانه و استول بنا شده است ورشو در سال ۱۹۳۹ دارای ۱۲۰۰۰۰۰ نفر جمعیت بود ورشو را (قلب لهستان) میگویند و برآستی شایسته این عنوان است . در محله‌های جدید این شهر که دارای خیابانهای عریض و طویل با بناهای زیبا میباشد کثرت جمعیت و رفت و آمد عابریں و وسائط حمل و نقل جلب انظار را کرده جلوه مخصوصی بمنظره آن میدهد .
باغهای سبز و خرم و مملو از گل‌های رنگارنگ و پارک‌های متعدد در تمام نقاط پایتخت بزیبائی و خرمی و لطافت هوای آن افزوده روح ساکنین را شاد و خاطرشان محفوظ میدارد

تسال ۱۹۳۹ ورشو شهر شادی و لذت بود . تئاترها و سینماها و سیرک‌ها و کافه‌ها و رستورانهای بزرگ و دانشینک‌های متعدد که شب و روز بکار مشغول بودند هر گونه وسائد تفریح را برای ساکنین بخصوص جهانگردان فراهم می‌ساختند چیزی که بیش از همه در ورشو پایتخت زیبای لهستان جلب انظار را می‌کند کاخ پادشاهی آن میباشد ، این کاخ که مقر رئیس جمهور است در قرن ۱۷ ساخته شده و دارای تالارهای بزرگ بانقش و نگارهایی که اثر قلم نقاشان مشهور کانالتو (Canaletto) و باچیارلی (Bacciarelli) می‌باشد .

محلۀ قدیمی پایتخت که بنام (ورشوی قدیم) مشهور است دارای بناهایی است بسیار کهنه که هر کدام با حجاریهایی که از قرن ۱۶ مبدیاً شد زینت شده است خانه‌های



میدان «لوو»

قدیمی که بیشتر آنها در اطراف (میدان بازار) قرار گرفته‌اند خود منظره‌ای بسیار جالب توجه را تشکیل داده‌اند. از آن میان می‌کند فوکیو مشهور است که در سال ۱۵۹۰ میلادی بنا شده و دارای انبارهایی از بهترین و گوارا ترین شرابهای جهان میباشد. نزدیک این میدان کلیسای سن ژان قرار گرفته که ساختمان

آن در قرن ۱۵ میلادی با تمام رسیده و آرامگاه بسیاری از شاهزادگان لهستان همین قرن است بسیاری دیگر از کاخها که جایگاه شاهزادگان و اشراف بوده و با بهترین و ظریفترین حجاریها و نقاشیهای زمانهای مختلفه آرایش یافته‌اند بر اهت و عظمت پایتخت می‌افزایند که زیباترین آنها بدین قرارند. کاخ لاژنکی که در میان باغ مصفائی که در میان آن دریاچه‌ای احداث شده با ستونهای عظیم حجاری شده بنا گردیده است دیگر کاخ ویلانوف (Wilanow) که مقر پادشاه سوئی بسکی (Sobieski) فاتح عثمانیها که در آن طالارها و شاه نشینهای نقاشی شده جالب توجه میباشد بوده است.

در موزه بزرگ شهر ورشو معروفترین مجموعه‌های صنایع ظریفه و تابلوهای نقاشی که شاهکار نقاشان لهستانی است موجود میباشد، در شهر ورشو شماره زیادی

ازموزه‌های مختلف موجود است این پایتخت نیز دارای يك دانشگاه و يك دارالفنون و چندین فرهنگستان و آموزشگاه‌های عالی میباشد و تمام وزارتخانه‌ها و بنک‌های عمومی و دیگر مؤسسات بشماره‌های زیادی در ورشو مشغول کار میباشند.

در تاریخ جنگ کنونی شهر ورشو نام خود را باخون و شهامت و یابرداری ثبت کرده است. این شهر که از هر طرف محصور قوای دشمن شده و بدون خواربار و بدون آب و داشتن تجهیزات کافی مدت چندین روز در زیر بمباران مدحش و گلوله‌ها و آتش دائمی توپخانه مقاومت کرده یابرداری نمود بیش از صد هزار نفر از سکنه کشته و بیش از صدی چهل از خانه‌ها و بناها خراب شدند ولی این بالای عظم و این گونه فداکاری و شهامت آوازه‌اش در سراسر جهان پیچیده عموم ملل غمخوار ملت لهستان را متأثر ساخته و باتفاق برای کشیدن انتقام از مخربین و غارتگران و جلادان دامن همت بر کمر بستند روز پیروزی آنهاروز رستاخیز ملت لهستان و تجدید عظمت پایتخت یعنی شهر ورشو خواهد بود.

پوزنان

این شهر اولین پایتخت حکومت پادشاهی لهستان بوده است

در این شهر است که در سال ۹۶۵ میلادی اولین پادشاه لهستان

میچیسلاو اول با این عیسویت‌گروند پوزنان دارای بناهای بسیار قدیمی بسبب زینسازس میباشد مانند دانشگاه و کاخ امپراطوری، تالار نقاشی و موزه (لهستان بزرگ) با کتابخانه معروف راجینسکی از ذخایر تمدن این شهر و نیز ملت لهستان است کلیسای بزرگ پوزنان که در قرن دهم میلادی ساخته شده از نظر تاریخی و معماری و بخصوص که آرامگاه پادشاهان اولیه لهستان است دارای اهمیتی بسزا میباشد. موزه نظامی که نشانه رشادت و جنگ‌های پی‌درپی بر ضد همسایگان و رهائی و استقلال این کشور پس از سال ۱۹۱۸ می‌باشد در این شهر وجود دارد.

پوزنان دارای باغ وحشی است که از حیث تعدد و تنوع حیوانات در تمام

لهستان بی نظیر میباشد. تا سال ۱۹۳۹ پوزنان یکی از مهمترین مراکز بازرگانی

و صنعتی که با بیشتر از مراکز اقتصادی اروپا در ارتباط بود بشمار میرفت .
 لووو (Lwow) یکی از قدیم ترین و تاریخی ترین شهرهای لهستان است در
 عین حال قلعه مستحکم و سد سدید مرزهای جنوب خاوری بشمار میرفته است . این
 شهر بسیاری از تهاجم های اقوامی را که از این سمت کشور را مورد تهدید و خطر
 قرار داده بودند جلوگیری نموده است همین قلعه مستحکم است که در مقابل هجوم
 اقوامی مانند هنگریها و قزاقها و تاتارها و مللی مانند عثمانی ها و روسها و سوئدیها
 در سنین مختلفه پایداری کرده مانع از پیشرفت آنان شده است .



یکی از کوچه های قدیمی ویلنو

در سال ۱۹۱۹ کودکان این
 شهر در دفاع از مولد خود
 عمل عمده ای را بعهدہ داشتند .
 در سال ۱۹۳۹ نیز لووو در
 مقابل مهاجمین آلمانی مقاومت
 عجیبی بخرج داد و برای همین
 است که عموماً لهستانیها این
 شهر را عزیز و گرامی داشته
 و آنرا بنام (Semper Fidelis)
 « همیشه با وفا » نامیده اند .

لووو دارای بناهایی است که در طی قرون مختلفه ساخته شده که نشانه پرافتخار
 کشور پادشاهی لهستان بشمار میرود . این شهر کلسای کهنه چندی دارد که از آن میان
 کلیساهای لاتین و ارمنی از آثار قرن ۱۶ میلادی معروفند . موزه هایی مانند موزه
 سوبی یسکی که محتوی خاطره های تاریخی دوران پیروزمندی ملت لهستان است
 جلب نظر را میکند .

لووو مرکز مهم علمی و ادبی است . دارای يك دانشگاه و يك دارالفنون و چندین آموزشگاه عالی و بسیاری کتابخانه که نادرترین مجموعه ها و آثار قدیمی پربها در آن موجود است .

ویلنو که در قرن ۴ میلادی ساخته شده از حیث حجاری و ثروت و صنایع ظریفه اش مشهور میباشد . با اینکه چندین بار طعمه حریق و یا خراب شده دوباره بحال آبادی برگشته است معذلك خاصیت ملی خود را از دست نداده است . در طی قرون متمادی این شهر مرکز تمدن لاتین در اروپای شمال خاوری بوده است . از نظر علمی ویلنوی پیوسته علاوه بر اینکه مرکز اجتماع دانشجویان داخلی بوده دانشجویان بیگانه نیز برای فرا گرفتن دانش باین شهر آمده اند . برای جهانگردی شهر ویلنو از زیبا ترین و باشکوه ترین شهرهای اروپائی میباشد که از هر حیث آنات را در حظ ولذت دارد .

ویلنو نقطه ای است که در آنجا شهر ستانهای باختر و خاور با يك دیگر آمیخته شده مخلوطی از علم و صنعت به معرض نمایش میگذارد کلبسا های کهنه و قدیمی و کاخ پادشاهی برآستی از آثار قابل ملاحظه این شهر است که از آن میان باید کلبسای مشهور سنت آن (Sw. Anna) را که بسبك کوتيك ساخته شده محسوب داشت این کلبسا باندازه ای طرف توجه ناپلئون اول امپراطور فرانسه قرار گرفته بود که در نظر داشت آنرا بیپاریس منتقل نماید .

ورشو ، کراکوو ، پوزنان ، لووو ، ویلنو نمونه ایست از شهر های متعدد و بی شمار کشور لهستان و بسیاری دیگر از شهر ها هستند که دارای خصائصی جدا گانه میباشد از جمله شهر لودج مهمترین مرکز صنایع بافندگی . کاتوویترا مرکز کانه های ذغال سنگ و کارخانه های فلز کاری و شهر تورون که مولد منجم مشهور لهستانی نیکلا کوپرنیک و شهر کیتی زنو مهد پادشاهی لهستان و کدینیا (Gdynia) مهمترین بندر در کنار دریای بالتیک و بسیاری دیگر میباشد . هر يك از این

شهرها در طی قرون متمادی مرکز علم و صنعت و تمدن و عادات و اخلاق ملی و حتی اروپا بوده اند .

تئاتر ، سینما ،
تفریحگاه :
برای لهستانیها تئاتریکی از لوازم زندگی بشمار آمده و گذشتن از آن برای آنها بسیار دشوار است . صنعت نمایش در سراسر لهستان ترقی فوق العاده کرده و بسیار طرف توجه عموم قرار گرفته است ، در هر يك از شهرهای بزرگ چندین سالن برای نمایش ساخته شده است که هر يك برای قسمتی از آن مانند ابراء و اپرت و نمایشهای دراماتیک و کمدی و غیره تخصیص داده شده شهرهای کوچک و قصبات که فاقد سالنها برای نمایش هستند از این لذت روحانی بی بهره نمانده در سال چندین بار دسته های نمایش دهندگان پیوسته از نقطه ای به نقطه دیگر با مهارت خود وسیله تفریح ساکنین را فراهم میسازند .

لهستانیها در تمام رشته های صنایع ظریفه دست داشته و از میان آنها معروفترین نوابغی مانند مدژیوسکا (Modrzejewska) آرتیست تراژدی بیرون آمده است این زن در آمریکا بدرود زندگانی گفت و آمریکائیهایی را با سارا برنارد آرتیست شهیر فرانسوی مقایسه کرده اند دیگر ژان کیپورا (Kiepora) خواننده شهیر و پولانگری (Pola Negri) ستاره سینما و بسیاری دیگر از استادان موسیقی و رقص و غیره .

سینما در لهستان باندازه طرف توجه خاص و عام قرار گرفته است که کارخانه های سینما توگرافی آمریکا و سایر کشورهای دیگر مجبور شده اند که بهترین و تازه ترین فیلمهای خود را که در لندن و نیویورک و پاریس بمعرض نمایش می گذارند در ورشو هم بیارند صنعت سینما توگرافی در لهستان نیز دائر و بسیاری از فیلمها که در داخل و حتی در خارج از کشور بمعرض نمایش گذاشته می شود تهیه مینمایند .

سیرک ها و تماشاخانه های متعدد در تمام شهرهای بزرگ دائر بوده و بهترین و معروفترین استادان این فنون از تمام دنیا در روی صحنه آن به بازی کردن مشغولند

موسیقی يك قسمت مهم از زندگی لهستانیها را شامل است آموزشگاهها و مراکز این کشور موجود و قطعات شاهکار را بكمك استادان لهستانی و بیگانه تهیه و تدوین مینمایند. کنسرت‌های جمعه فیل آرمونی ورزشو بسیار مهم و قابل توجه بوده اند. در هر سال بر حسب عادت قدیمی مسابقه بین المللی موزیک شوپن در فیل آرمونی ورزشو گذاشته میشد در این مسابقه پیانوزنهای مشهور گیتی شرکت می کردند.

لهستانیها اصولاً از ورزش و بسر بردن در هوای آزاد لذت می برند در تمام شهرها باغ‌های مفرح و پارک‌های زیبا و میدانهای ورزش و اسب‌دوانی و استخرهای شنا و غیره مشاهده می شود.

کشور لهستان در جهان ورزش اهمیت بسزا داشته و ورزشکاران این کشور در هر يك از فنون ورزش مانند فوتبال و بوکس و اسکریم و کشتی در مواقع مسابقه با دیگر ورزشکاران بیگانه گوی سبقت را ربوده اند. در مواقع مسابقه هزاران نفر از تماشاچی‌ها با ذوق سرشاری بمیدانهای بازی شتافته و ازدیدن مسابقه‌های گوناگون حظ روحی می برند.

بعلاوه در هر نقطه‌ای که رودخانه‌ای جاری و یا دریاچه‌ای وجود داشته باشد سازمانی برای شناوری و یا قایق‌رانی ایجاد گردیده است. بخصوص قایق‌رانی در کشور لهستان اهمیتی شایان یافته و بر شائقین این کار روز بروز افزوده میشود.

در فصل تابستان هزاران قایق دستی و یا بابادبان در روی رودخانه‌ها و یا دریاچه‌ها و حتی در کرانه‌های بالتیک در گردش و رفت و آمد بوده و بدین وسیله ایام خوشی برای را کبین خود فراهم میسازند.

ورزش شایان تقدیر و قابل ملاحظه‌ای که در سراسر کشور لهستان از زمانهای قدیم مورد توجه عامه بوده است سواری میباشد اصولاً يك نفر لهستانی از ما در سوارکار دنیا می‌آید. نیزه داران لهستان در قرون گذشته مشهور آفاق بوده اند تا سال ۱۹۳۹ در هر سال مسابقه اسب‌دوانی بین المللی در ورزشو بعمل می‌آید. در این مسابقه بهترین

سوارکاران نظامی و غیر نظامی تمام کشور های روی زمین شرکت میکردند . دسته سوارکاران لهستانی چندین بار در خارج از کشور خود بخصوص در فرانسه گوی سبقت را از جهانیان ربوده اند .

کشور لهستان در چهارراه کشور های اروپائی قرار گرفته است دارای بهترین وسائط حمل و نقل زمینی و آبی و هوائی میباشد . طول خطوط آهن بالغ بر ۱۲۵۰۰ میل است (۱۹۲۰۰ میل

وسائط حمل

و نقل :



در بریتانیای کبیر) خطوط هوائی تمام مراکز بزرگ لهستان را با یکدیگر متصل مینماید . خطوط ارتباطی رودخانه ها و دریا های زیاد و متصل یکدیگر می باشند . جهانگردان از طرف دولت پذیرائی شده و بوسیله ایجاد سازمانها و نگاه های مخصوص و تخفیف در قیمت ها و سائل گردش و مسافرت آنها را

را کویانه - بهرین نقطه کشور برای اسکی باری

تسهیل نموده نمی گذارد کوچکترین اسباب ناراحتی جهانگردان فراهم شود .

رهای که از ورزشهای زمستانی لهستان صحبتی بمان می آید

بهرتر است مدنی در را کویانه توقف نمائیم اینجا ناحیه ایست

که مورد توجه اهالی کشور حتی خارج از آن نیز میباشد .

ورزشهای زمستانی

زاکوپا (Zakopane)

در زا کویانه دو فصل بیشتر دیده میشود : زمستان و تابستان . شماره جهان گردان

و مسافرین این شهر در هر سال از صد هزار نفر تجاوز مینماید در حالیکه جمعیت خود آن از بیست هزار نفر تجاوز نمی‌کند این شهر در ناحیه تاترا (Tatra) در رشته‌کوه‌های کاریات در ارتفاع ۸۵۰ متر از سطح دریا قرار گرفته است را کویانه دارای لطیف‌ترین و مفرح‌ترین هواهاست که مخصوص برای مسلولین بسیار مفید میباشد آسایشگاه‌های چندی برای این کار در این شهر تخصص داده شده که با وجود پزشکان ماهر متخصص هر ساله شماره زیاد از مسلولین تحت درمان قرار گرفته معالجه میشوند



« حاج فدوی » « سبک »

را کویانه در تاستان سر دارای اهمیت فوق‌العاده میباشد در این نقطه است که مسافرین و جهانگردان برای تماشا و کوه‌نوردی در کوه‌های تاترا که قشنگ‌ترین و زیباترین رشته‌کوه‌های لهستان است عریضت می‌نمایند

این رشته‌کوه دارای ۲۵۰۰ متر ارتفاع میباشد از جهات بسیاری مانند شکل ساختمان

و دره‌های پوشیده از جنگل و گل و ناحیه شهابت کاملی کوه‌های آلپ دارد. جنگاه مخصوصی بنام (بنگاه لهستانی تاترا) امور جهانگردان و مسافرین را بوسیله راهنماهای بصیر و کاردان اداره می‌نماید

در زمستان را کویانه بواسطه داشتن مدها و مراکری برای اسکی و سورت‌مه‌رانی

یکی از نقاط مهم ورزشهای زمستانی محسوب میشود
آموزشگاههای چندی برای تعلیم دادن بازی اسکی و دیگر ورزشهای روی
برف و یخ در این شهر موجود است که هر ساله صدها نفر از ورزشکاران را تعلیم داده
و در این کارها متخصص مینماید .

زا کوپانه دارای يك رشته خط تلفريك است طول این خط ۴۵۰۰ متر یعنی
طویل ترین راهی است که در اروپا موجود میباشد . این خط بقله کاسپرودی
(Kasprowy) با ارتفاع ۱۹۸۸ ممتهی میشود . از این نقطه جاده اسکی شروع شده و برف
بازان باید راهی بطول دوازده کیلومتر را تا پائین کوه با اسکی پائین بیایند . در این
شهر راهی دیگر موجود است که بتوسط جرثقیل برشته کوههای گوبالوفکا (Gubalowka)
که دارای میدانهای مناسبی که برای اسکی کردن میباشد متصل میشود .

یخ بازان نیز در زا کوپانه میدانهای مناسبی برای بازی خود دارند که هر ساله
چندین مسابقه چوگان بازی در روی یخ (هوکی Hokey) در این نقطه بعمل میآید .
در سال ۱۹۳۹ در شهر زا کوپانه مسابقه بین المللی بتوسط اتحادیه بین المللی
اسکی (FIS) بعمل آمد که حسن عمل و سازماندهی ورزشی لهستانی را بخوبی
ثابت داشت .

دوستاناران شکار و ماهی گیری نیز در رشته کوههای تاترا اباداشتن انواع حیوانات
برای شکار و ماهی های مختلف در رودخانه های آن می توانند باحظ و لذتی فراوان بکار
خود مشغول بوده و استفاده ببرند .

یکی از خصائص مهم زا کوپانه معماری و صنایع آن است که در تمام
لهستان نام این محل معروف شده . بعلاوه لباسهای محلی و موسیقی ورقصهای مخصوص
آن مشهور و واقماً مورد توجه خاص و عام میباشد .

مهمانخانه ها و پانسیونهای خانوادگی و کافه و رستورانها و تئاترها و سینماها
و بالاخره آنچه را که برای تفریح و بردن لذت و بهره از زندگی برای مسافری

و جهانگردان لازم است در زا کوپانه موجود و فراهم میباشد.

از حیث آب‌ها و چشمه‌های معدنی کشور لهستان بسیار غنی و تعداد آنها یکی از منابع بزرگ ثروتی این کشور را شامل است در زمان تقسیم لهستان ترقی و پیشرفت شهرهای آب بواسطه اشغال قوای نظامی و نیز بواسطه رقابت در این قسمت

شهرهای آب و آبهای معدنی در لهستان



آسایشگاه شهر « کریویتزا »

به حال وقفه باقی ماند. از زمان بازگشت استقلال کامل شهرهای مزبور مجدداً در راه ترقی افتاده بزودی نه تنها آوازه شهرت آنها در سراسر کشور لهستان پیچید بلکه در خارج از آن نیز طرف توجه قرار گرفت. بهمین مناسبت بر شماره مسافریین و جهانگردان که برای استفاده و استحمام از آبهای معدنی آمدند افزوده

گردید. در میان مسافریین برجسته باید شاهزاده خانم ژولین هلند را نام برد که در سال ۱۹۳۵ با شوهر خود شاهزاده برنارد چندین هفته در کریویتزا (Krynica) بزرگترین شهرهای آب لهستان جنوبی اقامت داشت.

از اختصاصات شهرهای آب لهستان یکی این است که در میان کوهستانها و پوشیده از جنگل دور از زندگانی شهر و آلودگیهای آن قرار گرفته و از هر حیث برای صحت و سلامتی مناسب میباشد.

از نظر محلول شیمیائی آبهای معدنی لهستان در تمام ادوار گذشته در درجه اول اهمیت و فایده قرار داشته‌اند. در شفا دادن بیماران معجزه‌های فراوانی دیده شده و هزاران بیمار با استفاده از آن شفا یافته‌اند. مدت بهبودی بیماران از چند ماه بلکه چند هفته تجاوز نمی‌کند.

کشور لهستان انواع و اقسام آب‌های معدنی را که در پزشکی بکار می‌روند دارا می‌باشد بدین قرار: سی و یک چشمه با محلول آلکالینوآسیدوله. بیست و یک چشمه فروژینوز. سی و هفت چشمه کلو روره سودیک بیست و یک چشمه سالین برمویودوره بیست و چهار چشمه هیدروسولفوروزویک چشمه آمرپوگاتیف. این چشمه اخیر در میان انواع نادر میباشد.

آب‌های معدنی مذکور علاوه بر اینکه در تمام رشته درمانها برای بیماران مفید است برای اشخاص سالم که قدری ضعیف و یا خسته هستند فوق‌العاده قابل استفاده و مفید می‌باشد. دولت لهستان که پی‌باین منبع حیاتی برده و سائلی اتخاذ کرده‌است که از هر حیث و سائل اشخاصیکه برای استفاده و رفع درد خود بدان نقاط مسافرت مینمایند فراهم و آماده باشد.

پزشکان لهستانی نیز با شناسائی کامل بخاصیت هر یک از این آبهای معدنی در درمان بیماران استفاده زیاد برده و نتایج بسیار قابل ملاحظه‌ای در معالجات خود از آنها برده‌اند.

در تمام شهرهای آب و سائل استفاده از آب و روشنائی و کلنیک و آزمایشگاهها و مهمانخانه‌ها و آسایشگاهها با جدیدترین طرزی موجود و با سهلترین وجهی در دست رس استفاده کنندگان قرار داده شده است.

شهرهای مهم آب‌های معدنی بقرار ذیل است:

بوسکو (Busko) مرکز چشمه آبهای گوگردی و نمکی چخوچینک (Ciechocinek)

در شمال بررگترین و مهمترین مرکز سارمان و نگاههای آبهای نمکی کلروروه -



سودیک ، دارای ۱۵ چشمه و چهار نگاه برای آبهای معدنی گازدار . این مرکز علاوه دارای کارخانه برای خشک کردن آب بصورت قرص و دانه میباشد

دروسکی سکی (Druskieniki) در شمال حاوری دارای همده چشمه با محلول نمک کالسيوم و ماپیری و آبهای معدنی سالیین

بر مویودوره

صومعه قدیمی تاوانک در شهر مسک

اینوروتسلاو (Inowroclaw) در شمال باختری ، آبهای با محلول کلور و مسودیک حمام برگرفته میشود دارای آرماشکاهی رای معالجه با برق

ایوسچ (Iwonicz) در جنوب دای حمام گاردار و آبهای کلوروروه سودیک

گری بیسا (Krynki) در جنوب در گربین مرکز حمام آب معدنی در تمام لهستان دارای شش چشمه آب مفید آلکالین آسیدو و ورورسور چشمه مشهور زوبر (Zuber) هراران بیمار را سوی خود جلب مینماید حمامهای آن دارای ۲۰۰ دوش میباشد فصل تابستان این شهر از پانزده مه تا ۱۵ اکتبر است وای بواسطه قرار گرفتن آن در کوهستان و دارا و در میدانهای اسبی طرف توحه دوستداران اسکی و ورزشهای زمستانی بیر میباشد

مورش (Morszyn) در جنوب دارای آبهای تلح مسهلی و سولمانه سودیک

نالچوف (Nalczow) در مرکز . دارای حمامهای آب معدنی و چشمه های آلکالین و فروژینوز .

رابکا (Rabka) در جنوب . دارای حمامها و آبهای با محلول لی تین و پودو پرموره و کلوروره سودیک در زمستان میدانها برای اسکی .

سولتس (Solec) در مرکز . دارای آبهای سولفوروزو کلوروره سودیک .



کاخ قدیمی « بیدریتسا »

اشچاونیتزا (Szczawnica)

در جنوب دارای انواع چشمه های معدنی برای بیماریهای مجاری تنفس یا آبهای آسیدولد و کلوروره سودیک .

تروسکاویتزا (Truskawiec)

در جنوب دارای هفت چشمه آب معدنی مخصوص بیماریهای قلبی و معدنی و کلسه ای با محلول کلوروره سودیک و سولفو-آلکالین مشهور ترین چشمه

های آن نفتوسیا (Naftusia) میباشد .

ژگستوف (Zegiestow) در جنوب . دارای آبهای آلکالین آسیدولد و فروژینوز

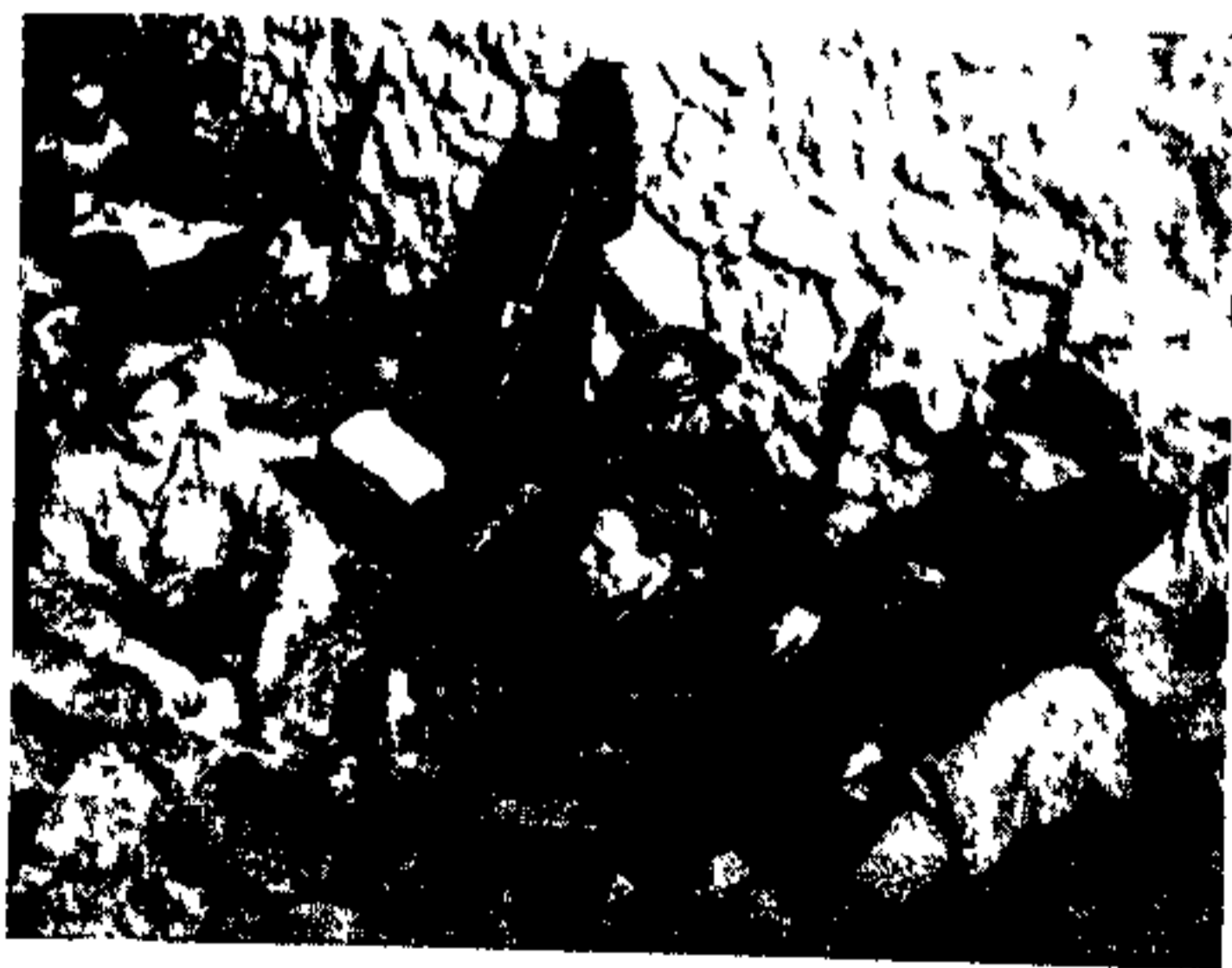
ومانیزی و کالسیک .

لهستان در جنگ کنونی



با حمله ناگهانی بروهای آلمان بر ردهای لهستان در ۱ سپتامبر ۱۹۳۹ جنگ خاندان سور کنونی شروع گردید لهستان در مقابل حمله دشمن پایداری زیادی نشان داد. وضعیت لهستان خوب نبود زیرا:

۱ - آلمان ارسه سمت لهستان حمله نمود - از طرف شمال (از پروس شرقی) از طرف ناختر (از آلمان اصلی) و از طرف جنوب (از شور اسلواکی) بنابراین لهستان در وضعیت محاصره سدهای قرار گرفت، بر آلمان سده رهائی که در شمال و در



بروهای لهستانی در مرز ایتالیا

جنوب لهستان بودند مستعمره خویش ساخته بود از این جهت با سه نی لهستان را محاصره نمود .

۲ - ارتش لهستان تماماً بسیج نشده بود - بسیج نیروها که میبایستی يك هفته قبل از شروع جنگ انجام گیرد بواسطه فشار سیاسی انگلیس و فرانسه با آخرین دقیقه صلح معوق شده بود .

۳ - تجهیزات و تسلیحات ارتش لهستان خیلی فقیرتر از تجهیزات ارتش آلمان بود . در ارتش لهستان مخصوصاً قلت زره پوشها و وسایل مکانیزه زیاد دیده میشود . با وجود این اختلافات نیروها ارتش لهستان بر علیه سپاهیان نیرومند آلمان در تمام جبهه ها پیکار نمود آلمانیها مخصوصاً در سواحل دریای بالتیک و باختر لهستان با مقاومت سختی مواجه شدند . در ساحل دریای بالتیک گروه کوچکی از نیروهای لهستان که از ابتدای شروع جنگ به محاصره آلمانیها در آمده بودند حتی با وجود نومییدی زیادی که داشتند از « وستریلات » واقع در دانزیک شجاعانه دفاع نمودند . توپخانه ساحلی شبه جزیره « هل » تحت فرماندهی دریاسالار اونروک بر علیه حملات دریائی و هوائی و زمینی دشمن شدیداً پایداری نمود . در مودلین واقع در لهستان مرکزی مدت درازی مقاومت نمود و ورشو پایتخت این کشور بهترین نمونه میهن پرستی و فداکاری را نشان داد . این شهر با يك ملیون و سیصد هزار جمعیت خود بدون داشتن هیچ استحکاماتی بر علیه محاصره سخت دشمن دلاورانه پایداری نمود . این شهر یکماه تمام مقاومت کرد و تا ماه اکتبر آن سال آلمانیها قادر نشدند که داخل این شهر ویران شده شوند .

نیروی هوائی لهستان که دارای مقدار کمی هواپیما بود بواسطه حمله ناگهانی نیروهای آلمان و نابود شدن اغلب فرودگاههای مهم کشور بصورت اسف آوری در آمد مع الوصف خلبانان لهستانی با رشادت زیادی جنگیده و مقدار زیادی از هواپیماهای دشمن را نابود ساختند .

بیروی دریائی لهستان سر امتحان خوبی داد گروهی رباتی از ناوهای لهستان توانستند خط محاصره دشمن را بشکافند و بیروی دریائی انگلیس یعنی همان بیروئی که تا امروز با آن همکاری مینماید ملحق شود مخصوصاً زیر دریائی اورژل (Orzel) یا عقاب یکماه تمام در آبهای مین گزاری شده دشمن مشغول عملیات بود اگر لهستانها واقعا فرصتی پیدا میکردند که بیروهای خود را دوباره جمع آوری کنند یقیناً جنگ لهستان پیش از آن مدتی که طول کشید ادامه میداد. بدبختانه وضعیتی ایجاد شد که بیروهای لهستان محصور شدند ترک محاصره کنند زیرا در روز ۱۷ سپتامبر سپاهیان شوروی از سمت حاور با گهاب در لهستان روی آوردند. آنها ناپایداری کوچکی مواجه شدند زیرا تمام سربازان لهستانی در حاک لهستان مشغول پیکار بر علیه مهاجمین آلمانی بودند. همجناس گمان نمرد که دولت شوروی لهستان بظن داشته باشد زیرا این دو دولت پیمان عدم تعرضی امضاء شده بود.



بیروهای لهستانی در میدان

رئیس جمهور و دولت لهستان که در آبرمان در جنوب حاور بی لهستان بودند

از ترس گرفتار شدن بدست شورویها مواجه شدید موزچینسکی (Mosicki) رئیس جمهور لهستان بهمین علت ولادیسلاوراچه کیویچ (Racziewicz) را بجایشینی خویش تعیین نمود و پس از این کار بهمراهی سایر اعضاء دولت وارد کشور رومانی شد. پروهای قارومار شده لهستان تا روز پنجم اکتبر پایداری خود ادامه دادند.



پروهای لهستانی در ایتالیا برفهارا در حاده پاک میکند

با ورود دولت لهستان بحاکم رومانی فصل جدیدی آغاز می شود. دولت جدید لهستان بوسیله ولادیسلاوسپیکورسکی (Sikorski) در خاک فرانسه تشکیل گردید و بلافاصله پس از تأسیس دست بتشکیل ارتش جدید لهستان در این کشور نمود. ارتشی که از مهاجرین لهستانی در فرانسه و اروپای غربی که از لهستان میآمدند تشکیل گردید، بروی صدها هزار نفر بالغ شد و خود را آماده منمود که این بار با مهاجرین آلمانی در سمت باختر روبرو شوند درعین حال دولت لهستان کوشش بسیار نمود تا در لهستان جنبشهای ملی تشکیل دهد. این جنبش پایداری بوسیله يك جمع بسیار

مهم پنهانی که مشغول تربیت گروه‌های نیرومندی از مقاومتین و توطئه‌کنندگان بود که در سراسر مناطق اشغال شده بر علیه مهاجمین آلمانی پیکار مینمودند تشکیل گردید این تشکیلات نظامی پس از مدت کمی بیک ارتش زیرزمینی که در پنجمین سال جنگ دارای چهارصد هزار نفر سرباز و مرد جنگجو بود بالغ گردید. این ارتش که در پشت مرزهای آلمان - شوروی مشغول سرکوبی دشمنان میباشد خدمات بسیار گرانبها و برجسته‌ای برای متفقین انجام داده است.

ارتش لهستان در فرانسه چندین بار رشادت و شجاعت خود را در جنگ‌های فرانسه نشان داد و بویژه در جنگ ایالت « لورن » پایداری عجیبی بمنصه ظهور رساند متأسفانه پس از آنکه ارتش فرانسه شکست خورد - ارتش لهستان دیگر بتنهائی نمیتوانست مقاومتی بکند و مجبور بعقب نشینی شد چندین هزار سرباز با خسارات زیادی بدست دشمن اسیر شدند عده دیگری در آخرین لحظه مجبور شدند وارد خاک سوئیس شوند و در اینجا نیز توقیف گشتند و بعضی دیگر توانستند بانگلستان فرار کنند.

رئیس جمهور و دولت لهستان بر حسب دعوت مستر چرچیل از فرانسه بلندن آمدند و از آن زمان تا بحال در لندن استقرار دارند. نخستین کار آنها دادن تشکیلات جدید بارتش تار و مار شده لهستان بود. ارتش لهستان در انگلستان امروز در حدود ۳۰۰۰۰ سرباز قوی نهایت مجهز و مکانیزه دارد و گذشته از این دسته‌ای از چتربازان کار آزموده دارد.

سربازان این دسته چتربازان احتمالاً نخستین کسانی خواهند بود که بر روی خاک لهستان آزاد شده فرود خواهند آمد. در انگلستان دولت لهستان همچنین نیروی هوائی نیرومندی دارد که تقریباً در تمام حملات هوائی بر آلمان شرکت میکند نیروی هوائی لهستان مخصوصاً خلبانان لهستانی در نبرد هوائی بریتانیا در سال ۱۹۴۰ نقش عمده‌ای را انجام دادند و با دفاع شجاعانه خود از آسمان بریتانیا از آن زمان

تا کنون محبوبیت ملت انگلیس را بدست آورده اند.

باید همچنین اشاره نمود که در طی حمله آلمانیها بر نروژ در بهار سال ۱۹۴۰ دولت لهستان که در فرانسه بود تیپ از سربازان شجاع لهستان را برای نجات نروژیهای فداکار بکشور اخیر فرستادند. این تیپ مجبور گشت که بانبروهای انگلیسی بندر نارویک را تخلیه نماید.

در همین ایام یعنی در پائیز سال ۱۹۴۰ نخستین گروه سربازان و جنگجویان لهستانی در خاورمیانه تشکیل گردید. عده زیادی از لهستانیها که توانستند از زیر ظلم و فشار آلمانیها فرار نموده و از طریق کشورهای بالکان وارد خاورمیانه شوند در کشور سوریه تیپ مستقلی از سربازان تشکیل دادند. پس از شکست فرانسه در ژوئن سال ۱۹۴۰ این تیپ لهستانی وارد فلسطین گشت و در آنجا از طرف زمامداران مهمان دوست انگلیسی از این تیپ پذیرائی گرمی بعمل آمد. این تیپ لهستانی که با فعالیت زیادی ابتدا در فلسطین و سپس در مصر مجهز و آماده میشد در سال ۱۹۴۱ بجبهه لیبی اعزام گشت تا بر علیه مهاجمین آلمانی و ایتالیائی بجنگد. این تیپ در طی چهار ماه مدافعه دژ محاصره شده «طبرق» و در نبرد بزرگ «غزاله» چندین بار شجاعت خود را بظهور رساند.

در سال ۱۹۴۱ پس از حمله آلمان بر روسیه بین دولت شوروی و دولت لهستان در لندن قراردادی بامضاء رسید که بموجب آن دولت شوروی از فتوحات سال ۱۹۳۹ خود در لهستان دست کشیده و مایل بایجاد روابط حسنه سیاسی بادولت لهستان بود. پس از امضاء این قرارداد دولت لهستان سفارتخانه‌ای در شهر کوی بیچف تأسیس نمود و ژنرال سیکورسکی نخست وزیر لهستان برای ملاقات استالین بر روسیه رفت. در نتیجه این مذاکرات ارتشی از سربازان لهستانی در خاک شوروی تشکیل گردید. این ارتش از اسیران سابق لهستانی و همچنین از تبعید شدگان لهستانی بوجود آمده بود. این ارتش دارای شش لشکر تا کامل بود. در تابستان و در پائیز ۱۹۴۲ بر حسب

تقاضای زمامداران بریتانیا این ارتش بطرف خاور میانه حرکت نمود تا در آنجا مانع پیشرفت سربازان مهاجم آلمانی بسوی قفقاز شود. این ارتش از روسیه و از طریق ایران وارد خاور میانه شده و نخست در خاک عراق مستقر گردید و در آنجا بتجهیز خویش پرداخت پس از چندی این ارتش بسوی فلسطین و مصر حرکت نمود و در آنجا به تیپ سربازان لهستانی که سابقاً در لیبی جنگیده بودند ملحق گشت این ارتش که بعداً بنام «ارتش لهستان» معروف گشت در اواخر سال ۱۹۴۳ بایتالیا اعزام شد و در نبرد رود «سانگرو» شجاعانه شرکت نمود. هنگامیکه در ماه مه ۱۹۴۳ حمله عظیم متفقین در ایتالیا شروع شد ارتش لهستان در عملیاتی که بعلت منجر شد بتصرف صومعه «مونت کاسینو» بسیار مشهور گشت، نقش عمده‌ای انجام داد. صومعه «مونت کاسینو» یکی از مستحکمترین دژهای آلمانی بود که مدت زیادی بر علیه حملات عظیم متفقین پایداری نموده بود. تصرف مونت کاسینو راه پیشرفت سایر سربازان متفقین را بسوی رم باز نمود. در حال حاضر هم ارتش دوم لهستان در نبردهای ایتالیا نقش عمده‌ای ایفاء میکند.

هنگامیکه این سطور نوشته میشود در حدود یکماه از آن تاریخ میگذرد که متفقین با حمله بزرگ خود بسواحل فرانسه در نرماندی، جبهه باختر را گشوده‌اند در این عملیات دویز نیروی لهستانی خدمات برجسته‌ای انجام دادند. و آن دویز و یکی نیروی هوایی و دیگری نیروی دریایی لهستان بود. در طی جنگ دریایی نهم ژوئن در سرتاسر ساحل نرماندی چهار ناوشکن لهستانی و رزمناو لهستانی «دراگون» (Dragon) بر علیه ناوهای آلمانی جنگیده و چندین ناو دشمن را غرق نمودند باین ترتیب پیاده شدن نیروهای متفقین را در سواحل فرانسه آسان و عملی ساختند.

در همان موقع و همچنین در حال حاضر نیز نیروی هوایی لهستان با پرواز بر فراز نواحی دشمن و بمباران استحکامات و مراکز نیروی هوایی آن فعالیت زیادی بخرج داده و میدهد.

بنابر این ما در اینجا نقطه بنقطه بتمام مراحل پایداری لهستانیها بر علیه آلمانیها اشاره نمودیم. پس از شکست ابتدائی در سپتامبر ۱۹۳۹ ملت لهستان هرگز استعمار آلمانیها را قبول نکرد و هرگز از حق آزادی خود صرفنظر ننمود. از آن زمان تا بحال هرگاه حمله ای بر علیه آلمانیها شروع میشد لهستانیها در اولین صفوف سربازان قرار میگرفتند. با ذکر فداکاریها و دلاوریهای ارتشهای لهستان در فرانسه روسیه انگلستان نروژ و ایتالیا نباید در وحله اول کمک جسورانه ملت لهستان را در سراسر خاک اشغال شده لهستان فراموش کنیم. این ملت هرگز با فرمانفرمایی آلمانیها موافقت نکرد و تا کنون جزئی ترین کمکی هم با آلمانیها ننموده است. این ملت که در زیر فرمانروائی بیگانه زندگانی دشواری دارد و از ظلم و استبداد آلمانیها بدش ار تمام کشورهای اشغال شده اروپائی رنج میبرد. بخاطر آزادی فداکاریهای زیادی نموده است و تشکیل نیروی پنهانی میهن پرستان لهستان نیز نمونه ای از این فداکاریها میباشد و نیروی اخلاقی ملت نیز این نکته را ثابت میکند که ملت لهستان همواره زنده خواهد ماند و آزادی مقدس خود را دوباره بدست خواهد آورد.



دور پادشاهی ورشو که بدست آلمانیها سوزانیده شد *